

กระบวนการสร้างสรรค์ องค์กรเกษตรกร

“องค์กรการเรียนรู้” เพื่อพัฒนาระบบเกษตรและอาหารที่ปลอดภัย

องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

เป็นการทำงานขององค์กรผลิตผล
งานพร้อมการเรียนรู้ สะสมความรู้
และสร้างความรู้จากประสบการณ์
ในการทำงาน พัฒนารูปแบบการทำงาน
ขององค์กรไปพร้อม ๆ กัน

ศูนย์วิจัยเพื่อเพิ่มผลผลิตทางเกษตร (ศวพก.) ได้ปรับใช้
แนวคิดและวิธีการต่าง ๆ ในการวิจัยร่วมกับชุมชน ซึ่งองค์
กรแห่งการเรียนรู้เป็นแนวทางหนึ่งที่ ศวพก. ได้ประยุกต์
ใช้เพื่อจัดการความรู้

องค์กรแห่งการเรียนรู้ประกอบด้วยหลักสำคัญ 5 ประการดังนี้

- การคิดเชิงระบบ (Systems Thinking) :
- การสร้างทักษะพลังแห่งตน (Personal Mastery)
- แบบจำลองความคิด (Mental Models)
- การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision)

การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม

เป็นข้อตกลงผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม
จนทุกคนเห็นพ้องต้องกันโดยที่วิสัยทัศน์
ส่วนบุคคลไม่จำเป็นต้องเหมือนกันโดยทั้ง
หมด กระบวนการทำวิสัยทัศน์ร่วม
ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและมีความชัดเจน
ขึ้นเรื่อย ๆ

การคิดเชิงระบบ

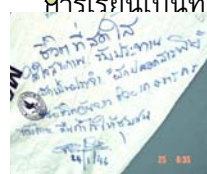
การคิดเชื่อมโยง เชิงสังเคราะห์
มองเห็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างส่วน
ต่างๆ ของระบบ และเน้นที่
กระบวนการ มุมมองเป็นแบบ วง
จร พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับ
คุณสมบัติใหม่ที่ปรากฏ
(emerging properties)

- เป็นเครื่องมือต่อการเรียนรู้ให้เกิด
เกิดแรงบันดาลใจร่วมกัน ทูมเท
เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ร่วมกัน
- ความเชี่ยวชาญในการสร้างพลังแห่ง
ตนเป็นพื้นฐานในการพัฒนาวิสัย
ทัศน์ร่วม

การเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)

การสร้างทักษะพลังแห่งตน

- ฝึกแยกเรื่องสำคัญออกจากเรื่อง
จุกจิก
- ฝึกมองสภาพความเป็นจริงอย่าง
เป็นพลวัต
- สร้างวิสัยทัศน์แห่งตนและทำความเข้าใจช่องว่างระหว่างวิสัยทัศน์กับ
สภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน
- ส่งเสริมการเรียนรู้ของสมาชิกใน
องค์กรด้วยการสร้างบรรยากาศ
ภายในองค์กร ร่วมทำความเข้าใจ
สภาพความเป็นจริงในปัจจุบันของ
ผู้อื่น

บทสรุป

หลัก 5 ประการเกื้อกูลและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน อาศัยพลัง
แห่งการเรียนรู้เป็นกลุ่ม พลังแห่งการมองภาพรวม มองความ
เชื่อมโยง เคลื่อนไหว มองเชิงบวก มองอนาคต มองเห็นสภาพ
ความเป็นจริง และไม่ติดยึด มองที่ประโยชน์ของส่วนรวม และ
อาศัยพลังแห่งทักษะของการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อเปลี่ยนสภาพ
สิ่งที่เป็นจุดอ่อนหรือปัญหาให้กลายเป็นจุดแข็ง เป็นโอกาส หรือ
พลัง

แบบจำลองความคิด

- แบบจำลองความคิดที่ถูกต้องเป็นบ่อ
เกิดของพลังในการเรียนรู้ และนำไปสู่
กระบวนการวางแผนหมู่และแบบ
แผนด้วยฉกสถานการณ์
- แบบจำลองที่หมดสมัย “ยึดมั่นถือมั่น”
ก่อผลเสียหาย

การเรียนรู้เป็นทีม

สมาชิกมีความต้องการซึ่งกันและ
กันแต่ละคนมีอิสระแต่มีความ ต้อง
การพึ่งพาเกื้อกูลซึ่งกันและกัน โดย
ตระหนักว่าถ้าเรียน หรือ ทำ งาน
เป็นทีม ตนเองจะเรียนรู้หรือผลิตผล
งานที่เกิดพลังจากการเสริมแรง
(Synergy)

